

'ZORG VOOR DE MENSEN IN JE TEAM'

Orthopedisch chirurg **Sander Muijs** en traumachirurg **Marijn Houwert**, beiden werkzaam in het UMC Utrecht, richtten een stichting op die door covid-19 getroffen zorgmedewerkers financieel ondersteunt. In vijf basisprincipes die ze er zelf op na houden, leggen ze uit hoe dat zo gekomen is.

Een halfjaar geleden hadden orthopedisch chirurg Sander Muijs (39) en traumachirurg Marijn Houwert (38) niet kunnen bedenken dat ze een stichting op zouden richten die binnen korte tijd ruim 8 miljoen euro op zou halen. Als we elkaar spreken, in een kamertje in het UMC Utrecht, heeft deze Stichting Zorg na Werk in Coronazorg (ZWiC) al 1,3 miljoen euro uitgekeerd aan veertig zorgverleners die met covid-19 op de intensive care hebben gelegen. Of aan hun nabestaanden, in het geval ze overleden zijn aan de ziekte die de zorg vanaf februari dit jaar volledig op zijn kop zet.

Toch past dit initiatief helemaal bij de manier waarop deze dokters in het leven, en dan vooral in het werkende leven, staan. Uit een gesprek van een uur wordt duidelijk dat zij er een paar stevige basisprincipes op na houden. Voor een deel komen die uit henzelf, voor een deel hebben ze die ontleend aan twee rolmodellen waar ze grenzeloos veel respect voor hebben. Dat is dan meteen het eerste basisprincipe.

CHIRURGEN
RICHTEN
CORONASTEUN-
FONDS OP

SANDER MUIJS

'WIJ HEBBEN DENK IK GEMEEN DAT WE NIET BANG ZIJN, EN BESLISSINGEN DURVEN TE NEMEN'

1 EER JE ROLMODELLEN

Muijs en Houwert werken in het UMC Utrecht. De belangrijkste redenen daarvoor zijn Cumhur Öner, hoogleraar orthopedie en Loek Leenen, hoogleraar traumachirurgie. Muijs: 'Ik kom uit Leiden, was daar in opleiding tot orthopedisch chirurg. Aan het einde van mijn opleiding had ik de kans om bij Öner een stage te gaan doen. Die greep ik met beide handen aan, en ik ben hier altijd gebleven. Niet alleen omdat hij de beste wervelkolomchirurg van Europa is, maar ook om hoe hij in het leven staat. Die man heeft ongelooflijk veel meegemaakt, is in Turkije politiek gevangene geweest, gemarteld, heeft de meest vreselijke dingen meegemaakt. Als politiek vluchteling is hij in Nederland terechtgekomen. Hij behandelt alle mensen hetzelfde en helpt iedereen, of het nu een patiënt, een schoonmaker of een professor is. Van het begin af aan leerde hij mij: Denk niet dat jij belangrijk bent. Iedereen is belangrijk en doet ertoe.'

MARIJN HOUWERT

'IK ZEI AL TEGEN SANDER: "DAT ZOU WELEENS WAT REURING KUNNEN GEVEN." NOU, DAT DEED HET.'

Houwert: 'Ik was ook in opleiding tot orthopedisch chirurg, maar mijn opleider destijds vond dat ik maar eens met Loek Leenen moest praten, omdat ik beter geschikt zou zijn voor de traumachirurgie. Loek heeft mij toen van zeven uur 's ochtends tot vijf uur 's middags op sleeptouw genomen. Wie doet dat nou? Maar zo is hij: hij is niet alleen een van de allerbeste traumachirurgen – misschien wel ter wereld – maar hij zorgt ook heel goed voor anderen. Elke vrijdag overlegt hij met het verpleegkundig hoofd van de afdeling. Denk je dat dat normaal is? Dat doet geen enkele hoogleraar. Hij heeft altijd advies gegeven dat in mijn belang, en lang niet altijd in het zijne was. Hij heeft me doordrongen van het feit dat traumazorg ketenzorg is: wij kunnen het als chirurgen wel goed doen, maar dat is maar een klein deel van het verhaal voor een patiënt. Van hem heb ik ook geleerd: zorg goed voor de mensen waar je mee werkt.'

2 IN JE EENTJE RED JE HET NIET

Muijs: 'Op een gegeven moment stond ik een patiënt te opereren die covid-19 had. Het operatieteam was zenuwachtig, bang dat zij misschien besmet zouden raken. En wat dat zou betekenen, niet alleen voor henzelf, maar ook voor de mensen die van hen afhankelijk zijn. Als specialist maak ik me daar minder zorgen om: ik ben goed verzekerd. Voor verpleegkundigen, assistenten, verzorgenden en noem maar op, geldt dat veel minder. Maar zonder hen zijn we nergens, want in je eentje red je het niet. Toen kwam het idee bij me op om een steunfonds in het leven te roepen, maar ik wilde dat idee toetsen. Daarom belde ik Marijn, van wie ik wist dat hij goed geïnformeerd is en een breed netwerk heeft.'

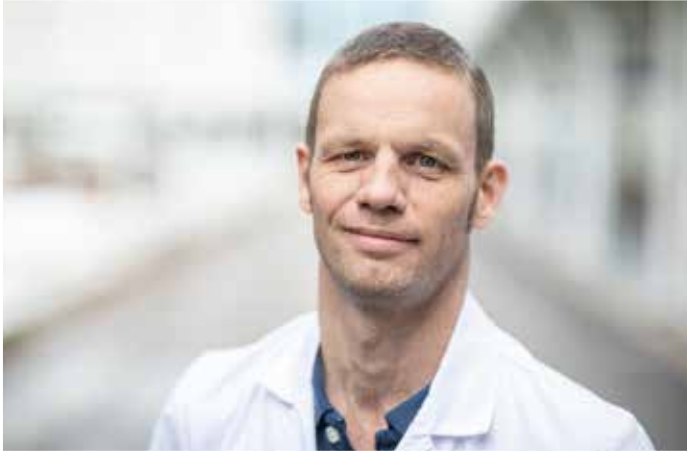
Houwert: 'En dat ik een blog op Medisch Contact heb, die al wel eens wat stof heeft doen opwaaien. Wat Sander zei sloot zo goed aan bij wat wij van Öner en Leenen hebben geleerd – zorg voor de mensen in je team – dat ik wist dat we daar iets mee moesten. Een dag later hadden we samen een blog geschreven waarin we dat idee uit de doeken deden. Ik zei al tegen Sander: "Dat zou weleens wat reuring kunnen geven." Nou, dat deed het. We kregen heel veel reacties.'

3 GEBRUIK JE NETWERK

Houwert: 'Een van de mensen die mij belde was Gerlach Cerfontaine (voormalig arts, voormalig directeur Schiphol en voorzitter van artsenverzekeraar VvAA, red.). Hij vond het een heel goed idee, wilde graag bijdragen en vroeg of we al een stichting hadden opgericht. Eh... een stichting? Nee dus. Op zo'n moment is het heel prettig dat je mensen kent die je daarbij kunnen helpen. Mensen die veel organisatorische, financiële en juridische knowhow hebben. Die konden uitrekenen hoeveel geld er ongeveer voor nodig zou zijn om iemand twee jaar lang te compenseren voor het weggefallen van inkomsten. We hebben een complementair bestuur met een hoop specifieke kennis. En vergeet ten slotte het enorme netwerk van Gerlach Cerfontaine niet. Hij heeft ontzettend veel mogelijk gemaakt.'

Muijs: 'De eerste twee maanden waren we elke minuut dat we niet werkten of sliepen met de stichting bezig.'

'KIJK VERDER DAN JE EIGEN VAKGEBIED. ANDERS EINDIG JE ALS TRUCJESDOKTER'

MARIJN HOUWERT

Houwert: 'Ik viel bellend in slaap. Na een paar maanden zeiden we tegen elkaar dat het wel goed zou zijn om ook weer wat tijd met ons gezin door te brengen. Ik heb twee jonge kinderen...'

Muijs: '...en ik vier. Maar we hadden dit allemaal niet eens kunnen doen als de mensen om ons heen ons niet hadden gesteund, zoals de vrienden en bekenden die ons bij de stichting hielpen, de collega's die diensten overnamen en professoren die voor ons kwamen opereren.'

Houwert: 'Dat is echt bijzonder hoor. Zonder onze collega's was het nooit gelukt.'

Muijs: 'Nu staan wij ook niet bekend als werkschuw. En ze stonden achter ons idee.'

4 HOUD EEN BREDE BLIK

Houwert: 'Voor ons is dit onderdeel van hoe wij willen werken. Artsen die een brede blik op de zorg houden, verder kijken dan hun eigen vakgebied. Anders eindig je als trucjesdokter. Het is belangrijk om goed te zijn in wat je doet, maar je moet soms een stap naar achteren zetten om te kunnen zien wat er om je heen gebeurt.'

ZWIC

Op de website van de Stichting Zorg na Werk in Coronazorg (geefvoorzorgverleners.nl) staat hoeveel partijen hoeveel geld hebben bijgedragen aan het steunfonds, opgericht door chirurgen Sander Muijs en Marijn

Houwert. Op het moment van schrijven zijn dat 7306 donateurs die samen 4.190.520 euro hebben gegeven. Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport verdubbelt elke donatie, waarmee het totaalbedrag op

SANDER MUIJS

Muijs: 'Hou een open mind, doe wat je leuk vindt en niet wat er van je wordt verwacht, op een manier die bij jou past en die integer is. Ga niet voor populariteit of geld. Dan zul je soms wel op weerstand stuiten.'

5 NIET BANG ZIJN

Muijs: 'Wij hebben denk ik ook gemeen dat we niet bang zijn, en beslissingen durven te nemen. Soms pakt dat niet goed uit, dan doet het even pijn. Het gaat ook in tegen de huidige tijdgeest, waarin je alle risico's moet vermijden.'

Houwert: 'Maar die zijn er altijd.'

Muijs: 'Neem het ZWIC-fonds: wij wilden gewoon zorgen dat de mensen waar we in de zorg mee samenwerken, waar we als samenleving op steunen, zonder extra kopzorgen aan het werk konden blijven. Wat nou als het niet gelukt was om dit op te zetten? Dan hebben we het in elk geval geprobeerd.' AIS

8.381.040 euro komt te staan. Het fonds is bedoeld voor (familie van) zorgverleners die 'in de frontlinie van de coronazorg' werken en daarbij ziek zijn geworden of zijn overleden. Het gaat bijvoorbeeld over operatie-assistenten, verpleegkundigen binnen en buiten de ziekenhuizen, ambulancepersoneel, verzorgenden en thuiszorgmedewerkers. De vergoeding die zij kunnen krijgen is bedoeld als aanvulling op financiële regelingen van de werkgever. Inmiddels zijn Houwert en Muijs én andere mensen die betrokken

zijn bij het ZWIC aan het nadenken over nazorg voor hulpverleners die tijdens een gezondheidscrisis psychisch zwaar belast zijn. Houwert: 'Voor het leger, de politie en de brandweer is dat veel beter geregeld dan voor de zorg.' Muijs: 'We moeten ook op de langere termijn beter zorgen voor de mensen die zich zonder vragen te stellen hebben opgeworpen om te helpen. Zoals operatieassistenten, die opeens moesten inspringen op geïmproviseerde intensievecareafdelingen, waar ze mensen eenzaam zagen sterven.'